

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXV. Testimonium Cyrilli Alexandrini, & Synodi Ephesinæ generalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

bona, quia postea ubi creuissent, & profecissent in via de
 mysteria ista eis aperirentur. Id ita esse patet, quia cum de
 propositum de corpore Christi naturali, quod est in calice
 quomodo sit in Eucharistia; ipse omisso corpore Christi na-
 turali, transit ad corpus mysticum, ac dixit, Eucharistia
 esse signum societatis fidelium, & nos esse corpus Christi
 nos manducare quod sumus, & mysterium nostrum esse
 mensa, & alia id genus; nunquam autem dixit, panem esse
 signum corporis Christi naturalis, aut corpus naturale
 esse in altari, aut esse symbolicè, quæ certè dicere debuisset
 directè ad quæstionem respondere voluisset, & in hæresis Cal-
 uinistarum fuisset. Sicut ergo illi à nobis quærunt, quare Au-
 gustinus non soluit quæstionem dicendo panem esse corpus
 per transubstantiationem? sic & nos à illis quærimus, quare
 non soluit quæstionem dicendo, esse corpus Christi repre-
 sentatiuè? & pro vtrisque respondemus, Augustinum de
 opera dissimulasse quæstionem, & ad moralem cohortatio-
 nem digressum. Ac de Augustino hæc tenentur.

CAPVT XXV.

*Testimonium S. Cyrilli Alexandrini, & Synodi
 Ephesinae generalis.*

SANCTVS CYRILLVS Episcopus Alexandrinus
 qui paulò post Augustini tempora floruit, multa
 nobis testimonia præbet. Sed PRIMò loco po-
 ni debet testimonium, quod à III. Synodo gene-
 rali, cui ipse præfedit, ac deinde in IV. & V. approbatum fuit.
 Exstat epistola sancti Cyrilli ad Nestorium cum duodecim
 anathematismis, quæ ut dixi, ab EPHESINA Synodo, & aliis
 aliis duabus approbata fuit: in ea sic legimus: *Sic etiam
 mysticas benedictiones accedimus, & sanctificamur particeps
 sancti corporis, & preciosi sanguinis Christi, omnium nos-
 trum redemptoris effecti: non ut communem carnem percipi-
 entes, quod absit, nec ut viri sanctificati, &c. sed ipsius Ver-
 bi propriam factam.*

Ad hunc locum respondet Petrus Martyr in lib. contra Gal-
 din. extremo, Cyrillum loqui de participatione veræ carnis
 Christi, sed quæ fit animo, & fide, non ore corporali.

VERVM falsam esse istam interpretationem facile probari potest, tum ex hoc ipso loco, tum ex aliis testimoniis eiusdem Cyrilli: nullus enim interpres melior ipso auctore inueniri potest. Et quidem hoc loco apertè loquitur de Eucharistia, ad quam accedimus communicaturi, quam ille vocat sacram benedictionem, & illam ipsam dicit esse carnem Verbi Dei. Sed videamus alia eius loca adhuc clariora. Lib. 4. in Ioan. cap. 13. explicans illud: *Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum: Firmam, inquit, fidem mysteriis adhibentes, nunquam in tam sublimibus rebus, illud (quomodo?) aut cogitemus, aut proferamus.* Hæc ille. Deinde ostendit, Deo nihil esse impossibile, & probat potuisse nobis dare carnem suam ad manducandum, quia multa alia mirabilia fecit, vt cum virgam in serpētem, & aquas in sanguinem mutauit; cum diuisit mare, cum ex petra scaturire fecit aquas &c. quæ omnia ineptissimè dicerentur, si nihil esset Eucharistia, nisi signum corporis Domini. Eodem lib. 4. cap. 14. docet non solum animam per Spiritum sanctū in beatam vitam ascendere, sed etiam corpus nostrum corruptibile per contactum, & manducationem carnis Christi incorruptibile, immortale fieri. & cap. 15. id ipsum repetit, atque illustrat similitudine insigni: *Sicut enim scintilla ignis in fanum, aut paleam immissa totum inflamat; sic Verbum Dei per Eucharistiam natura nostra corruptibili coniunctum totam resurgere faciet immortalem, & gloriosam.* & cap. 16. dicit, nos membra Christi esse, quia per Eucharistiam ipsum Dei Filium suscipimus, & cap. 17. dicit, rem istam esse arduam, & sola fide comprehensam, & rursus illustrat alia similitudine de cera liquefacta, & alteri ceræ admixta. Idem Cyrillus lib. 10. in Ioannem, cap. 13. *Non negamus, inquit, recta nos fide, charitate, & que sincera Christo spiritualiter coniungi, sed nullam nobis coniunctionis rationem secundum carnem cum illo esse, id profecto pernegamus, idque à diuinis Scripturis omnino alienum dicimus.*

Et quia nugatur Petrus Martyr loqui Cyrillum de coniunctione corporali, quæ nobis est cum Christo per incarnationem, quia natura nostra in Christo est; audi quomodo Cyrillus ipse se exponat: is enim paulò infra exponens, quæ sit ista coniunctio, sic ait: *An fortassis putat ignotam nobis mystica benedictionis virtutem esse? quæ cum in nobis sit, nonne*

Q 9 2 corpora-

corporaliter quoque facit communicatione carnis Christi
 in nobis habitare? Et infra: Vnde considerandum est, non
 habitudine solùm, qua per charitatem intelligitur, Christum
 in nobis esse, Verùm etiam participatione naturali. Et in
 Non poterat enim aliter corruptibilis hac natura corporis
 incorruptibilitatem, & vitam traduci, nisi naturalis vita
 pus ei coniungeretur. non credis mihi hac dicenti, Christus
 secro te fidem prabe. Similia fusè reperit libro vndecimo, cap.
 26. Denique citari solet passim epistola sancti Cyrilli ad Ca-
 losyrium, in qua tria dicit. PRIMO, firmiter esse credendum
 verbis Domini: Hoc est corpus meum. SECUNDO, in Eucha-
 ristia esse corpus Domini, etiam extra usum manducationis.
 TERTIO, transmutari panem in veritatem carnis Christi.
 Vide hunc locum apud Ioan. Garecium.

Iam ex Cyrillo contra veritatem multa aduersarij collige-
 re conati sunt, sed planè frustra. PRIMO proferunt ex libro
 ad Euoptium in explicatione II. anathematis, vbi Cyril-
 licus dicit, in Sacramento Eucharistia, non contineri hominis
 manducationem; id enim esse ad crassas cogitationes con-
 dentium mentes deducere. Addit Petrus Martyr in libro con-
 tra Gardinerum, obiecto 211. id ipsum haberi in Concilio
 phesino, siue in epistola Cyrilli à Concilio approbata: *Item
 cetera*, inquit Petrus Martyr, *ait Eucharistiam nostram non
 esse comestionem nudam, & puri hominis: quod non est ad
 quam mutatis verbis negare ἀνθρώπου φαγίαρ.* Haec
 ille.

SED excæcauit eos malitia eorum. Nam Cyrillus in
 quo loco negat Eucharistiam esse manducationem puri ho-
 minis, vt Nestorius existimabat, & affirmat esse manducationem
 hominis Dei: & id vocat crassam, & humanam cogitationem,
 si quis existimet in Eucharistia esse carnem puri hominis,
 quæ nihil reuera esset, nisi caro, id est, res terrena, & cor-
 ruptibilis, quæ vitam adferre non posset. Legatur tantum
 que locus, & nulla remanebit quæstio.

SECUNDO profert Petrus Martyr quædam loca, vbi Cy-
 rillus dicit, carnem Christi adferre vitam, vt lib. 4. in Ioan. cap.
 10. 14. & 17. & in epist. ad Calosyrium: & inde concludit, car-
 nem Christi non manducari ab impijs; proinde non manducari
 ore corporali.

SED hæc inanissima sunt, & sæpe refutata. Non enim sequitur, impios nõ manducare carnem Christi, etiamsi vitam inde non accipiant: caro enim Christi ex se virtutem habet viuificandi, sed ob indispositionem accedentium aliquando mortem adfert, non vitam, quomodo sol sanos oculos illustrat, infirmos lædit.

TERTIO profert idem Petrus Martyr testimonium ex eadem epist. ad Calosyrium, vbi Cyrillus dicit, in pane, & vino sumi carnem, & sanguinem Domini. Item aliud ex lib. 4. in Ioan. cap. 24. vbi Cyrillus dicit, Christum dedisse Apostolis fragmenta panis, cum ait: *Accipite, & manducate, hoc est corpus meum.*

RESPONDEO; Cyrillus panem, seu fragmenta panis vocat Eucharistiam, quia in specie panis datur: nam alioqui in eadem epistola ad Calosyrium disertis verbis Cyrillus ait, panem mutari in veritatem carnis Christi.

QUARTO profert Petrus Martyr testimonium ex lib. 6. in Ioannem, cap. 14. vbi legimus Christum præsentiam corporis sui hinc subduxisse, tamen diuinitatis maiestate semper adesse.

Hic verò prodit Pseudomartyr negligentiam, & impudentiam suam. Nam sextus ille liber non est Cyrilli, sed Iodoci Clithouei, vt etiam inscriptio librorum indicat: perierunt enim ex duodecim libris Cyrilli in Ioanem quatuor intermedij, sed eos suppleuit Clithoueus. Cùm autem Clithoueus ante paucos annos vixerit, & scripserit contra Ocolampadium de Eucharistia, & apertissimè hostis Sacramentarium fuerit, dubitari non potest, quin illa eius verba non repugnent veritati Eucharistia. Atque hinc discimus non esse mirandum, si Augustinus, Theodoretus, & alij veteres, quædam dixerint, quæ in speciem videantur fauere hæreticis, cùm etiam Iodoco quædam acciderint, quæ ab aduersariis trahantur ad suam causam. Voluit igitur dicere, Christum secundum præsentiam carnis, non vbique, nec semper nobis adesse, secundum diuinitatem autem vbique, & semper.

